నేటి తెలుగు

స్వరూప సంగ్రహం

కె.కె. రంగనాథాచార్యులు

ఎమెస్కో

అనుక్రమం

	లిప్యంతరణం	6
1.	వర్ణాలు	7
2.	సంధి	13
3.	నామవాచకాలు	18
4.	సర్వనామాలు	36
5.	సంఖ్యా వాచకాలు	39
6.	విశేషణాలు	41
7.	క్రియా విశేషణాలు	48
8.	క్రియలు	51
9.	అపదాలు	70
10.	వాక్యం	73
	సంకేత పదపట్టిక	89

లిప్యంతరణం

(Transliteration)

అ	a	ఒ	o	ఞ	ñ	భ	bh
ఆ	ā	ఓ	ō	ట	ṭ	మ	m
ఇ	i	ఔ	a̯u	ఠ	ṭh	య	y
ఈ	ī	[ం]	ṃ	డ	ḍ	ర	r
ఉ	u	[ః]	ḥ	ఢ	ḍh	ఱ	r̲
ఊ	ū	క	k	ణ	ṇ	ల	l
ఋ	ṛ	ఖ	kh	త	t	ళ	ḷ
ౠ	ṝ	గ	g	థ	th	వ	w
ఌ	ḷ	ఘ	gh	ద	d	ఫ఼	f
ౡ	ḹ	ఙ	ṅ	ధ	dh	శ	ś
ఎ	e	చ	c	న	n	ష	ṣ
ఏ	ē	ఛ	ch	ప	p	స	s
<u>ఏ</u>	æ	జ	j	ఫ	ph	హ	h
ఐ	a̯i	ఝ	jh	బ	b		

వర్ణాలు

1.0 ఆధునిక తెలుగుభాషలో వర్ణాలను కిందిపట్టికలో గుర్తించవచ్చు

అచ్చులు

	తాలవ్య	కంఠ్య	ఓష్ఠ్య
సంవృతం	ఇ ఈ		ఉ ఊ
అర్ధసంవృతం	ఎ ఏ		ఒ ఓ
అర్ధ వివృతం	(ఏ)		
వివృతం		అ ఆ	

(వీటితోపాటు ఐ, ఔ, ఋ లను కూడా చేర్చవచ్చు)

హల్లులు

ప్రయత్నం		స్థాన కరణాలు						
		ఓష్ఠ్యం	దంత్యం	దంతమూలీయం	తాలవ్యం	మూర్ధన్యం	కంఠ్యం	కాకుమూలీయం
స్పర్శం		శ్వా నా	శ్వా నా	శ్వా నా	శ్వా నా	శ్వా నా	శ్వా నా	శ్వా నా
	అప్రా	ప బ	త ద			ట డ	క గ	
	మప్రా	ఫ భ	థ ధ			ఠ ఢ	ఖ ఘ	
స్పృష్టోష్మం	అప్రా				చ జ			
	మప్రా				ఛ ఝ			
ఊష్మం		ఫ఼		స	శ	ష		హ
అనునాసికం		మ		న	ఞ	ణ		
పార్శ్వికం				ల		ళ		
కంపితం				ర				
అంతస్థం		వ			య			

శ్వా = శ్వాసం (పరుషం); నా = నాదం (సరళం); అప్రా = అల్పప్రాణం (ఒత్తులేనిది); మప్రా = మహాప్రాణం (ఒత్తి ఉచ్చరించేది)

1.1. తెలుగు పదాలలో ఐ-అయ్ లకు, ఔ – అవ్ లకు భేదం లేదు. లేఖనంలో వీటిని పర్యాయంగా వాడడం జరుగుతున్నది. సంస్కృతంలో ఈ పర్యాయత లేదు. ఉదా: ఐశ్వర్యం, ఔషధం.

సంస్కృతంలోని అచ్చులు ఋ, ౠ, ఌ, ౡ లలో ఒక్క ఋ మాత్రమే తెలుగులో ప్రచురంగా కనిపిస్తుంది. ఉదా: ఋషి, ఋణం, ఋతువు. పత్రికలలో ఋ కి బదులుగా ఉచ్చారణను అనుసరించి రు ని రాస్తున్నారు. ఉదా: రుషి, రుణం, రుతువు. కాని వృక్షం, తృష్ణ, కృష్ణ మొదలైన విధంగా ఋ గుణింతాన్ని మాత్రం ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈ లేఖన భేదాన్ని క్రమంగా తొలగించుకోవలసి ఉంది. సంస్కృతంలో ౠ పితౄన్, ధాతౄణాం వంటి ఋకారాంత శబ్దాల బహువచన రూపాలలోను, కొన్ని సంధులలోను కనిపిస్తుంది. భిన్న అర్థాలలో ౠ అన్న ఏకాక్షర పదం కనిపిస్తుంది. అవి యథాతథంగా తెలుగులో చొరవు. ఌ కౢప్త వంటి పరిమిత పదాలలో కనిపిస్తుంది. ఉచ్చారణను అనుసరించి క్లుప్త అని రాయవచ్చు. ౡ ప్రయోగం సంస్కృతంలో కూడా సుమారుగా లేదనే చెప్పాలి.

ఆధునిక తెలుగులో ఇంగ్లీషు నుంచి చేరిన bank, cash, bat, land వంటి పదాలలో అచ్చు అర్ధవివృత ఏ . దీని ఉచ్చారణ ఏ కంటే కాస్త నిమ్నంగా, ఏ, ఆ లకు మధ్యగా ఉంటుంది. ధ్వని లిపిలో æ దీనికి గుర్తు. పై పదాలను బ్యాంక్, క్యాష్/కేష్, బ్యాట్/బేట్, ల్యాండ్/లాండ్ అని రకరకాలుగా రాయడం ఉంది. ప్రస్తుతం పత్రికలలో ఇటువంటి పదాల లేఖనాన్ని సాధారణీకరించి ల్యాండ్, బ్యాట్, క్యాంపస్, ర్యాంక్ మొదలైన విధంగా యా తోనే రాస్తున్నారు. æ ఉచ్చారణకు యా లేఖనాన్ని స్థిరీకరించారన్నమాట. ఈ ఉచ్చారణ తెలుగులో కూడా ఉంది. తెలుగు పదాలలో రెండవ అక్షరంలో అచ్చు అ అయితే పూర్వాక్షరంలోని ఏ నిమ్నంగా పలుకుతుంది. క్రీ.శ. 15, 16వ శతాబ్దుల నుంచి వ్యావహారిక తెలుగు వచనంలో, కైఫియత్తులలో వ్యాళ, ప్యాట, ల్యాక, ప్యారను వంటి లేఖనాలు కనిపిస్తాయి. అవి వేళ, పేట, లేక, పేరను లలో నిమ్న ఏ ఉచ్చారణను సూచిస్తూ ఉండవచ్చు. కొందరు